QORTI ~IVILI, PRIM'AWLA

Im]allef

Onor. Giannino Caruana Demajo LL.D.

Seduta ta' nhar il-{img]a 9 ta' Novembru 2001

Numru 6

~itazzjoni 3292/1996

Saviour *sive* Aldo Portelli

versus

Francis Portelli

F'din il-kaw\a l-attur qed jitlob sehmu mill-prezz tal-bejg] ta' merkanzija.

I`-`itazzjoni tg]id illi l-konvenut u l-attur, li huma a]wa, u \ew[ ]uthom o]ra, kienu s]ab flimkien f'negozju u l-konvenut kellu f'idejh elf mitejn u]dax-il (1,211) flixkun vodka tal-marka *Titov* li kienu ta' dan in-negozju; sehem l-attur kien t'erba' mitt (400) flixkun. Il-konvenut big] dawn il-fliexken ta' l-attur, i\da ma tahx sehmu mir-rikavat. Dawn il-fliexken ta' l-attur jiswew tliet liri (Lm3) kull wie]ed, u g]alhekk l-erba' mitt (400) flixkun ta' l-attur jiswew elf u mitejn lira (Lm1,200). Billi g]alxejn sejja] lill-konvenut biex jag]tih dawn il-flus, l-attur feta] din il-kaw\a u qieg]ed jitlob illi l-qorti:

1. tg]id illi l-konvenut g]andu jag]tih elf u mitejn lira (Lm1,200), jew kull somma o]ra li lill-qorti tidhrilha xierqa b]ala l-prezz t'erba' mitt (400) flixkun vodka tal-marka *Titov*; u

2. tikkundanna lill-konvenut i]allas lill-attur is-somma skond l-ewwel talba, flimkien ma' l-ispejje\, fosthom dawk ta' ittra legali tat-30 t'Ottubru 1995 u ta' ittra uffi`jali tal-10 ta' Mejju 1996, u l-img]axijiet mid-data ta' l-ittra uffi`jali sa meta jsir il-]las.

Il-konvenut fin-nota ta' e``ezzjonijiet tieg]u fisser illi l-attur kien qabbdu jbig] is-sehem tieg]u t'erba' mitt (400) flixkun vodka bl-a]jar prezz li seta' j[ib fis-suq billi l-fliexken kienu fi stat]a\in u kellhom]sara billi kienu ilhom mill-1977 mi\muma mid-dwana; kull flixkun fl-1977 kien inxtara b'erbg]a u sebg]in `ente\mu u sitt mille\mi (74c6) u kien jinbig] lira u ]amsa u g]oxrin `ente\mu (Lm1.25). Il-konvenut kien big] il-fliexken bil-prezz ta' lira u]amsin `ente\mu (Lm1.50) kull wie]ed u g]alhekk bi qlig] ta' tliet mija u lira u sittin `ente\mu (Lm301.60) fuq erba' mitt flixkun. Hu bag]at lill-attur *cheque* ta']ames mija u]amsin lira (Lm550), *i.e.* sitt mitt lira (Lm600) rikavati mill-bejg] neqsin]amsin lira (Lm50) g]all-ispejje\ tieg]u, i\da l-attur ma a``ettax l-offerta ta' ]las g]ax ippretenda i\jed. G]alhekk il-konvenut ressaq l-e``ezzjoni illi l-attur, ladarba]alla f'idejh biex ibig]lu l-fliexken, ma jistax jippretendi i\jed minn kemm offra l-konvenut; il-kaw\a g]alhekk saret g]alxejn u l-attur g]andu jbati l-ispejje\ relativi.

Il-fatti li wasslu g]all-kaw\a [raw hekk: il-partijiet, li huma a]wa, kienu, flimkien ma']uhom ie]or, da]]lu f'Malta kwantità ta' vodka. Wara li din il-vodka tqieg]det fi fliexken kienet konfiskata mid-dwana u kien biss wara]afna snin — xi sittax-il sena — li l-partijiet kisbuha lura. Wara li l-fliexken in[abru lura mill-im]a\en tad-dwana, billi l-attur ma kellux mezzi biex ji[ri bil-merkanzija biex

ibig]ha[1] l-partijiet ftiehmu li l-konvenut kellu jie]u]sieb li jbig] is-sehem tieg]u u dak ta' l-attur; sehem l-attur kien ta' erba' mitt (400) flixkun. Il-ftehim dwar l-prezz, fi kliem l-attur, sar meta l-attur qal lill-konvenut "'tini dak li hu xieraq u sewwa"[2]. Skond il-konvenut, il-kliem li qal l-attur kien "Kif tmexxi tieg]ek mexxi tieg]i"[3]. Ma sar ebda ftehim dwar l-anqas jew l-og]la prezz li kellu jintalab g]all-bejg].

Il-konvenut big] il-fliexken bil-prezz ta' lira u]amsin `ente\mu (Lm1.50) kull wie]ed, u g]alhekk g]al sehem l-attur da]]al sitt mitt lira (Lm600). Minn dan ir-rikavat naqqas]amsin lira (Lm50) g]all-ispejje\ tieg]u, u lill-attur offrielu]ames mija u]amsin lira (Lm550). L-attur ma a``ettax, g]ax deherlu li, billi dak i\-\mien il-vodka kienet tinbig] b'aktar minn erba' liri kull flixkun, g]al sehmu kien]aqqu aktar.

Il-konvenut fisser li big] il-vodka bil-prezz ta' lira u nofs (Lm1.50) kull flixkun g]ax, wara sittax-il sena, il-merkanzija ma kinitx fi stat tajjeb: il-flixkien rabbew il-qieg], therrewlhom it-tikketti, u l-ispirtu beda ji\vinta, g]alkemm il-flixkien kienu ssi[illati. Wara li dam xi tmien xhur ifittex prezz a]jar, fl-a]]ar, billi wkoll il-bi``a ried jaqtag]ha g]ax ried jirtira min-negozju, big]hom bl-a]jar prezz li seta' jsib, meta tqis il-kondizzjoni tag]hom. Il-konvenut xehed ukoll illi meta qata' qalbu li jsib prezz a]jar, u qabel ma big] il-fliexken, lill-attur qallu dan kollu u wrieh ukoll il-fliexken u l-attur seta' jara l-istat tag]hom[4]; f'seduta o]ra, i\da, il-konvenut stqarr illi l-attur qatt ma rahom il-fliexken[5].

Il-konvenut kompla jixhed hekk:

---

1 Ara x-xiehda ta' l-attur fis-seduta ta' l-4 ta' Mejju 1998, *fol.* 21.

2 *Ibid.*, *fol.* 20.

3 Ara x-xiehda tal-konvenut fis-seduta ta' l-4 ta' Mejju 1998, *fol.* 29.

4 *Ibid.*, *fol.* 31.

5 Ara x-xiehda tal-konvenut fis-seduta tad-19 ta' Frar 2001, *fol.* 72.

> Jiena kelli t-tfal ji[ru barra, u, taf inti, g]alkemm uliedek jekk ma 'ttihomx f'idejhom x'jonfqu m'humiex se jaqduk; allura tajthomlhom bil-prezz ta' lira u nofs, g]idtilhom "li taqilg]u g]alikom". Huma bieg]uhom lill-istess *wholesalers* ter[a'; forsi qalg]u]ames xelini mag]hom, jew nofs lira, ma nafx.[6]

Dan ifisser li l-prezz ta' lira u nofs kull flixkun kien il-prezz li bih il-konvenut big] il-fliexken lil uliedu, u mhux il-prezz li bih il-fliexken inbieg]u fis-suq. Fil-fatt iben il-konvenut xehed li l-fliexken big]hom fis-suq bil-prezz ta' lira u]amsa u sebg]in `ente\mu (Lm1.75) kull wie]ed, seba' mitt lira (Lm700) b'kollox. Dan ix-xhud kompla jg]id illi kien il-konvenut stess li qallu biex ibig] b'dak il-prezz[7].

Il-qorti tifhem illi, g]alkemm huwa minnu li, kif qal l-attur, l-ispirtu ma je]\ienx bil-mog]dija ta\-\mien, jekk ikun ma]\un sew, madankollu meta tqis li l-prodott dam ma]\un fid-dwana g]al sittax-il sena ta]t kondizzjonijiet li ma kinux idejali, ma tistax tistenna li seta' jinbig] daqslikieku kien fi stat perfett. Taqbel ukoll mal-konvenut li meta fdah biex ibig]lu s-sehem tieg]u l-attur tah ukoll mar[ini ta' diskrezzjoni. Tifhem ukoll, min-natura tal-ftehim ta' bejn il-partijiet, illi l-interess tag]hom kien li jfittxu je]ilsu mix-xog]ol u ji[bru dak li setg]u minn merkanzija li, g]al sittax-il sena, kienet b]allikieku mitlufa. G]alhekk ma tqisx realistika l-pretensjoni ta' l-attur li l-fliexken kellhom jinbieg]u bi prezz b]allikieku kienu l-i*stock* normali ta' azjenda b'avvjament li jmexxi. L-allegazzjoni ta' l-attur illi Ronald Portelli, li kellu sehem ie]or mill-fliexken li nqabdu mid-dwana, kien big] is-sehem tieg]u bil-prezz ta' tliet liri (Lm3) kull flixkun, hija biss allegazzjoni, g]ax ma tressaqx Ronald Portelli biex jixhed u jag]ti l-a]jar prova.

Min-na]a l-o]ra l-konvenut b]ala mandatarju li kellu l-fidu`ja ta' l-attur kellu d-dmir li jikseb l-a]jar prezz fi`-`irkostanzi, u mhux ig]addi lil uliedu l-qlig] li

---

6 Ara x-xiehda tal-konvenut fis-seduta ta' l-4 ta' Mejju 1998., *fol.* 32.

7 Ara x-xiehda ta' Philip Portelli fis-seduta tad-19 ta' Frar 2001, *foll.* 53 u 57.

seta' kiseb g]all-attur. Huwa minnu li ulied il-konvenut, li]admu biex setg]u jbieg]u l-merkanzija, kien]aqqhom]las g]al dan ix-xog]ol tag]hom, i\da l-konvenut stess xehed li s-somma ta']amsin lira (Lm50), li hu kompla naqqas mis-sehem ta' l-attur, kien]las xieraq g]al dan ix-xog]ol[8]; ma kienx me]tie[ukoll sehem mill-qlig].

Sehem l-attur, kif rajna, inbig] bil-prezz ta' lira u]amsa u sebg]in `ente\mu (Lm1.75) kull flixkun, jew seba' mitt lira (Lm700) b'kollox. Wara li jsir it-tnaqqis xieraq ta']amsin lira (Lm50) minn sehem l-attur jifdal sitt mija u]amsin lira (Lm650) li huma ta' l-attur.

G]al dawn ir-ra[unijiet il-qorti taqta' l-kaw\a, u tiddisponi mit-talbiet ta' l-attur u mill-e``ezzjoni tal-konvenut, billi tikkundanna lill-konvenut i]allas lill-attur is-somma ta' sitt mija u]amsin lira (Lm650), bl-img]ax relativ skond it-talba. L-ispejje\ [udizzjarji jinqasmu bin-nofs bejn il-partijiet.

Giannino Caruana Demajo
Im]allef

Connie Micallef
Dep. Re[.

---

8 Ara x-xiehda tal-konvenut fis-seduta ta' l-4 ta' Mejju 1998., *fol.* 35.